

ZELENE NOVIČKE RADENSKEGA POLJA

Pozor! Invazivne tujerodne rastline lahko postanejo vaša nočna mora.

Pomlad je že v polnem razmahu. Vse buhti in zdaj po dežju še posebej lahko vidimo, kako hitro rastline rastejo. Lepo je opazovati ta naravni proces, ki se vsako leto ciklično ponavlja. Rastline, ki na naših tleh rastejo že stoletja, so se prilagodile na naše razmere, da sobivajo druga z drugo in sobivajo ali se branijo pred živalmi. Tudi možnost širjenja bolezni je v stabilnih naravnih ekosistemih zaradi pestrosti vrst manjša.

Človek (odlaganje zemljine in drugega materiala, odstranjevanje zgornje plasti zemlje itd.), kdaj pa tudi narava sama (plazovi, požari, bregovi vodotokov po neurjih itd.), v okolju povzročita odprte neporaščene površine, kjer je prišlo do odstranitve ali uničenja vegetacije. Takšna odprta območja so raj za pionirske rastlinske vrste, ki imajo izredno sposobnost hitrega širjenja in zato prve prerastejo neporaščena območja. Pri nas prisotne že stoletja (domorodne vrste) časoma vzpostavijo ravnovesje.

Če pa tako območje naselijo tujerodne rastlinske vrste (ITRV), ki pri nas nimajo domačih sovražnikov (živalskih škodljivcev, bolezni), domorodne pa se nanje še niso prilagodile in niso dovolj hitre in dominantne, da bi jih lahko dohitevale v rasti, zavzamejo celoten prostor ter zelo hitro začnejo odvzemati prostor našim domačim vrstam.

Ampak zakaj je to tako problematično?

ITRV povzročajo izgubo biotske pestrosti domačih vrst. Problem je veliko večji. Najboljši primer je japonski dresnik. Invazivna trajnica, v Evropo prinesena iz Azije, sodi med 100 najbolj invazivnih rastlin sveta. V Sloveniji velja prepoved sajenja v okrasne in druge namene. Mlade rastlino je namreč izredno težko, celo nemogoče odstraniti, ko se enkrat naseli na določeno območje.

Votla, kolenčasta stebela vsako leto poženejo iz podzemnih korenin dva do tri metre visoko. Jeseni nadzemni deli odmrejo, podzemne korenike pa so zelo razrasle in lahko segajo več metrov stran od matinske rastline ter tudi do tri metre v globino, kjer prezimijo. Če rastlino kosimo, iz njenih korenin na različnih mestih vsakič znova poženejo stebela, ki običajno ne cvetijo. Listi so na dnu široko ovalni in veliki od 5–15 cm. Japonski dresnik je podobno kot številne druge invazivke (npr. žlezava nedotika, topinambur, deljenolistna rudbekija) pozno poleti cvetoča rastlina, pri nas vzcveti konec julija. Ima drobne belkaste do zelenkaste cvetove, združene v pokončna socvetja.

V Sloveniji se je ta invazivna vrsta razširila na bregovih vodotokov, mnogokje pa so jo tako nič hudega sluteči lastniki zemljišč dobili z navoženjo zemljino na svoje okrasne ali zelenjavne vrtove. Rastlina se razraste v goste sestoje, ki izpodrivajo naravno rastje. Če ga vrtničarji dobijo na svoj vrt, bo ta rastlina, zaradi hitre rasti prehitela vso ostalo zelenjavo, ki bi jo želeli gojiti na vrtu. Vrt bi lahko postal že v nekaj letih popolnoma neuporaben za gojenje zelenjave.

Veliko je primerov, ko si kmetje želijo z agromelioracijami dvigniti nivo svojih njiv (zaradi umika pred potencialnimi poplavami). Zemljino za dvig terena jim vozijo različni izvajalci, ki se ukvarjajo z gradbeno mehanizacijo. Največkrat ne izvajalci ne lastniki njiv niso poučeni, da se v taki zemljini lahko nahajajo majhni poganjki ali korenine invazivnih tujerodnih vrst. Japonski dresnik bo v nekaj letih popolnoma prera-

sel njivo, tudi če ga bo poskušal kmet zatreti s herbicidom. Če bo njivo preoral, bo dodatno razširil in zgostil rastlino, ker se ukorenini tudi njegovo steblo. Ščasoma bo moral lastnik tako njivo popolnoma opustiti.

Korenike japonskega dresnika lahko prodrejo skozi 5 cm debele plasti asfalta, zato ima lahko negativen vpliv tudi na stavbe in druge objekte, kot so ceste, nasipi, jezovi.

Priporočamo, da zemljino, ki jo naročate bodisi za svoj vrt, okolico hiše ali za svoj obdelovalni travnik in njivo, pridobite od ponudnika, ki vam bo izdal potrdilo, da je zemlja neokužena z invazivnimi tujerodnimi vrstami. V nasprotnem primeru si lahko naredite medvedjo uslugo, ki vas bo tudi zelo drago stala.

Mag. Tina Mikuš

Vir:

http://mop.arhiv-spletisc.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/invazivne_tujerodne_vrste_rastlin_in_zivali/rastline_invazivne_tujerodne_vrste/japonski_dresnik_fallopia_japonica/japonski_dresnik_fallopia_japonica/ (18.5.2020)

Vabimo vas na delavnico

Tujerodne invazivne rastline,

ki bo v soboto, 6. junija, v Veliki Račni.

Delavnica bo potekala v obliki krajšega pohoda, v sklopu katerega bomo spoznali tujerodne invazivne rastlinske vrste v naravnem okolju. Delavnica bo ob 9.00 uri.

Zbirno mesto je pri Družbenem domu v Veliki Račni.

Priporočamo primerno terensko obutev in oblačila.

Zaradi lažje organizacije je potrebna nujna predhodna prijava na naslov: info@radenskopolje.si.

Organizacijska enota Krajinskega parka Radensko polje deluje v okviru
Zavoda za turizem in promocijo Grosuplje, Adamičeva cesta 15, 1290 Grosuplje.

Dobite nas na telefonski številki:

08 20 07 156

info@radenskopolje.si | www.radenskopolje.si